

Η δίκη της Χρυσής Αυγής και το λαϊκό κίνημα

γράφει ο ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ*

Καμία εξουσία, που πηγάζει από ένα άδικο και εκμεταλλευτικό κοινωνικό σύστημα, δεν είναι σε θέση να αποδώσει δικαιοσύνη. Γι' αυτό και αρνούμαστε να ονομάζουμε έτσι την αστική δικαστική εξουσία, επιδαψιλεύοντάς της τον αυτάρεσκο ηθικό τίτλο, με τον οποίο, με τη συνενοχή της ρεφορμιστικής Αριστεράς, αυτοαποκαλείται εδώ και δεκαετίες. Όπως κάθε εξουσία, που πηγάζει από τα σπλάχνα του συστήματος, έχει έναν εκτεταμένο κατασταλτικό και ιδεολογικό ρόλο, και μάλιστα η δικαστική εξουσία διαθέτει μικρότερη λαϊκή και δημοκρατική νομιμοποίηση από τις άλλες, καθώς ούτε εκλέγεται, ούτε ανακαλείται, ούτε ελέγχεται, ούτε λογοδοτεί.

Συνεπώς, η συμμετοχή του κινήματος στην πολιτική αγωγή της δίκης της Χρυσής Αυγής (ΧΑ) δεν αποτελεί ούτε προϊόν λεγκαλιστικής αυταπάτης, ούτε αντιμετωπίζει τη δίκη ως υποκατάστατο αντιφασιστικής, κινηματικής και πολιτικής δράσης. «Τον φασισμό τσακίζουν αγώνες λαϊκοί», λέει ένα παλιό σύνθημα της Αριστεράς, που δεν έχει χάσει την αξία του, αλλά το προβάλλει όλ' αυτά τα τελευταία χρόνια, αφού εκεί όπου το αντιφασιστικό κίνημα επεμβαίνει αποφασιστικά, μαζικά και ενωτικά οι φασιστικές προκλήσεις αποκρούονται και αποδυναμώνονται. Επίσης, η παρέμβαση στη δικαστική εξουσία δεν έχει σκοπό να νομιμοποιήσει την κρατική καταστολή,

αλλά να υπερασπιστεί τα δημοκρατικά και λαϊκά δικαιώματα και ελευθερίες, που απειλήθηκαν όλα τα προηγούμενα χρόνια σοβαρά από την εγκληματική δράση των ναζιστών της Χρυσής Αυγής, συγκαλυμμένη και στηριζόμενη από μεγάλη μερίδα των μηχανισμών καταστολής. Οι τελευταίοι συμπεριλαμβανομένης και της εισαγγελικής και δικαστικής εξουσίας, επί πολλούς μήνες μέχρι τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, παρακολουθούσαν καθημερινά on-line από τις τηλεοράσεις την τέλεση αυτεπάγγελτα διωκόμενων αδικημάτων (παράνομη βία, απελευθέρωση κρατουμένου, κ.λπ.) χωρίς να παρεμβαίνουν, διευρύνοντας έτσι την αίσθηση ασυλίας και ακαταδίκτου των δραστών τους.

Όταν η πίεση του λαϊκού κινήματος υπήρξε αποφασιστική και αυτό έγινε με την πλημμυρίδα των αντιφασιστικών διαδηλώσεων που ακολούθησαν τη δολοφονία του Παύλου Φύσσα, τότε η δικαστική εξουσία αναγκάστηκε να εφαρμόσει το νόμο.

Απαιτούμε, συνεπώς, από το αστικό κράτος την παροχή έννομης προστασίας, την υπεράσπιση δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, όπως απαιτούμε το μισθό, τη σύνταξη και τις κοινωνικές παροχές. Γιατί και οι ελευθερίες και τα δικαιώματα δεν προέκυψαν στη νομοθεσία από παρθενογένεση, ούτε από καλοσύνη ή τον «πολιτισμό» της οποιασδήποτε εξουσίας. Κατακτήθηκαν με αγώνες και η διαρκής ταξική πάλη, ανάλογα με την διακύμανσή της, μπορεί να αποφέρει την

κατοχύρωση και τη διεύρυνσή τους ή τη συρρίκνωση και τον περιορισμό. Εξάλλου, το εύρος των ερμηνευτικών δυνατοτήτων των νόμων και γενικά των δικαστικών εξουσιών δικαιώνει πάντα τον Μαρξ (Marx) για το ότι *«κάθε αστική ελευθερία έχει μια άνω και μια κάτω στιγμή, με την άνω στιγμή καθιερώνεται και με την κάτω στιγμή αναιρείται»*. Θα μπορούσε κανείς να παραστήσει ακόμη και την ποινική λειτουργία σαν ένα σκονί με δύο άκρες, το οποίο τραβούν δυνάμεις αντίρροπες. Από τη μια μεριά, οι δυνάμεις καταστολής μαζί με τους ιδεολογικούς μηχανισμούς του κράτους και τους φασίστες, από την άλλη μεριά οι δυνάμεις του κινήματος και των αντιφασιστών. Δύο χρόνια λοιπόν μετά την έναρξη και άλλα τόσα πριν τη λήξη της δίκης ΧΑ, που βρίσκεται «το σκονί»:

1. Δίωξη σκανδαλώδης, αλλά υπέρ ποιού;

Όπως έχει ήδη επισημανθεί, η δίωξη με βάση την οποία ασκείται η δίκη, γίνεται σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα με το αδίκημα του Π.Κ. 187 περί εγκληματικής οργάνωσης. Λείπει το άρθρο 187Α, το οποίο πρώτα απ' όλα θα χαρακτήριζε, με ό,τι αυτό σηματοδοτεί, ως τρομοκρατική τη δράση της οργάνωσης ΧΑ, αλλά και θα απειλούσε με αυξημένα ελάχιστα όρια ποινής τις πράξεις οι οποίες τελέστηκαν στο πλαίσιο της. Ακόμη, η δίωξη των ηγετικών στελεχών της εξαντλείται στο αδί-

κημα της διεύθυνσης εγκληματικής οργάνωσης, χωρίς να περιλαμβάνει ηθικές αυτουργίες και άλλες μορφές συμμετοχής στην τέλεση των επιμέρους αδικημάτων, για τα οποία βαρύνονται άλλα μέλη της ΧΑ, παρά την πληθώρα πραγματικών περιστατικών τα οποία διαπιστώνει το ίδιο το παραπεμπτικό βούλευμα και των οποίων η παραδοχή αντιστοιχεί απόλυτα στην τυποποίηση της ηθικής αυτουργίας. Θα ήταν ακριβώς τέτοια η μεταχείρισή τους εάν ανήκαν «στο άλλο άκρο».

2. Όροι δημοσιότητας διεξαγωγής της δίκης

Η δίκη διεξάγεται ουσιαστικά χωρίς δημοσιότητα. Είναι από τις ελάχιστες ιστορικές δίκες που δεν έχουν απαθανατισθεί από τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά συνεργεία, όπου κατά κανόνα δεν επιτρέπεται η λήψη φωτογραφιών, που τα πρακτικά της δίκης δεν ηχογραφούνται, ώστε να είναι δυνατή η έγκαιρη απομαγνητοφώνηση και αναδρομή στο κείμενο των πρακτικών όταν η διαδικασία αυτή τηρείται σε όλες τις αστικές διαφορές, ακόμη και τις μικροδιαφορές των ειρηνοδικείων εδώ και χρόνια.

3. Τόπος διεξαγωγής-δημοσιότητα

Η δίκη, τον πρώτο χρόνο, διεξαγόταν αποκλειστικά στον Κορυδαλλό, με από-

φαση της διοίκησης του Εφετείου Αθηνών και απόλυτη πολιτική ευθύνη της κυβέρνησης. Αποτέλεσμα της διεξαγωγής της στον Κορυδαλλό ήταν η δυσχερής πρόσβαση και άρα η μηδαμινή της δημοσιότητα, πέρα από τη συνεχή προκλητική απουσία όλων των κυρίαρχων ΜΜΕ, η ανεπαρκής χωρητικότητα της αίθουσας, η εξαντλητική ταλαιπωρία των παραγόντων της δίκης και η έλλειψη ασφάλειας των προσερχομένων, που φάνηκε από την πρώτη ημέρα της δίκης. Η μεταφορά της δίκης στο Εφετείο επιτεύχθηκε κατά το δεύτερο έτος, αλλά μόνο εν μέρει, και ήδη μεθοδεύεται η επαναφορά της στον Κορυδαλλό από τη διοίκηση του Εφετείου με την ανοχή της κυβέρνησης, με την αύξηση του εκ περιτροπής αριθμού συνεδριάσεων εκεί (δύο Εφετείο και πέντε Κορυδαλλός [Απρίλιος 2017], τέσσερις Εφετείο και έξι Κορυδαλλός [Μάιος 2017]) υπό την επίκληση επεισοδίων, τα οποία σκόπιμα οι χρυσαυγίτες προκαλούν, αποκλειστικά και μόνο στο χώρο του Εφετείου, ακριβώς για να προβοκάρει η λειτουργία της δίκης εκεί, όποτε αντιφασιστικές οργανώσεις καλούν μαζικά σε παρουσία στη δίκη.

4. Η παράσταση της πολιτικής αγωγής

Αν τα παραπάνω αποτελούν στόχους της πολιτικής αγωγής, που δεν είναι δυνατόν να εκπληρωθούν, η παρουσία της πολιτικής αγωγής μέσα στη δίκη έχει καταγράψει τη μεγαλύτερη νίκη, που και ο πιο αισιόδοξος δύσκολα θα περίμενε. Το δικαστήριο επέτρεψε την παράσταση των συνηγόρων των θυμάτων της Χρυσής Αυγής ως πολιτικός εναγόντων κατά των δραστών τους, όχι μόνο για τα επιμέρους αδικήματα που διέπραξαν σε βάρος των θυμάτων, π.χ. απόπειρες ανθρωποκτονίας, επικίνδυνες σωματικές βλάβες κ.λπ., αλλά και για την ίδια την ένταξη και διεύθυνση των δραστών στην εγκληματική οργάνωση Χρυσή Αυγή. Η απόφαση αυτή διευρύνει σημαντικά τη δυνατότητα πα-

ράστασης της πολιτικής αγωγής σε όλο το εύρος του αποδεικτικού μεγέθους της εγκληματικής οργάνωσης, όπως αυτό στοιχειοθετείται από το παραπεμπτικό βούλευμα (τρόπος λειτουργίας, δομή, ιεραρχία, τρόπος δράσης, εκπαίδευση, κίνητρο κ.λπ.).

5. Η συνεκδίκηση και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα

Η περαιτέρω διάρκεια της δίκης έχει ως βασικό παράγοντα διαμόρφωσης το αντικειμενικά μεγάλο μέγεθος του όγκου της δίκης, που προκύπτει από τη συνεκδίκηση των δεκάδων υποθέσεων που φέρονται ότι τελέστηκαν από τη ΧΑ ως εγκληματική οργάνωση. Τυχόν διαχωρισμός τους θα οδηγούσε πράγματι σε συντόμευση των διαδικασιών, όμως η συνεκδίκηση είναι αναγκαία προκειμένου να μην περιοριστούν οι ποινικές ευθύνες στα εκτελεστικά όργανα, αλλά να συναχθούν χρήσιμα και αναγκαία συμπεράσματα για τον τρόπο δράσης, τα κίνητρα, την εκπαίδευση, τον τρόπο λειτουργίας, την ιεραρχία, τη δομή κ.λπ. Ήδη, η ευεργετική της επίδραση έχει αρχίσει να διαφαίνεται στο δικαστήριο, καθώς, πέρα από τις τρεις βασικές υποθέσεις που εκδικάστηκαν (δολοφονία Φύσσα, απόπειρες κατά Αιγυπτίων ψαράδων και συνδικαλιστών ΠΑΜΕ), οι μάρτυρες των δεκάδων υποθέσεων, που εξετάστηκαν στη συνέχεια, ανέδειξαν τη συνδρομή όλων των στοιχείων της εγκληματικής οργάνωσης και κατέδειξαν τη δραστηριοποίησή της σε όλο της το μεγαλείο.

Την εξέταση των μαρτύρων κατηγορίας που απομένει, θα διαδεχθεί η προβολή του συντριπτικού αποδεικτικού υλικού (ψηφιακά πειστήρια, έγγραφα, βίντεο, ηχογραφημένες συνομιλίες, τηλεφωνικά μηνύματα, δημοσιεύματα κ.ά.) και στη συνέχεια εξέταση μαρτύρων υπεράσπισης, απολογίες, αγορεύσεις. Ο δρόμος για την τελική απόφαση είναι ακόμα μακρύς, αλλά αρχίζει να φέγγει. Φτάνει να μην χάσουμε από τα χέρια μας «το σκοινί». **T**